

μαρο, έτσι θέλω. 'Ο άνερος να σου σηκώνει τὸ φάρμακον πρὸ ὀρμητικῶν ἀπὸ τὰ χέρια μου. Καὶ νὰ κρυώεις, καὶ νὰ φοβῶμαι, καὶ νὰ πονᾷς, καὶ νὰ ντρέπεσαι, έτσι θέλω.

Ἀπὸ μὲν χαρμιάδα τῶν μαλλίων της, ποὺ εἶχαν χυθεῖ μπροστὰ της, ἐνοιώσε τὸν ἥλιο νὰ τῆς ἀνάβει πρὸ πολλοῦ τὰ μάτια. Καὶ στάθηκε....

XIII

Μετ' ἐκείνη νὰ ζήσω ἀσκητικῶς, ἀνάμετα ὑποκειμένου καὶ δημιουργοῦ. Θὰ μὲ στεγάζει ἡ σκέψη μου, ἀδιάφορο ἂν δὲν ἀντέχει στὶς βροχὰς τῶν δακρῦων. Μὰ θὰ λούζομαι τὴν ἐκυτό μου καὶ θὰ αὐξάνω μὲ τὴν ἴδια οὐρία μου. Ἔτσι, ἡ συνθετικότητά μου, κίνηση πρὸς ὁλοτελὴ ἐσωτερικῆ, θὰ βοηθῆσει στήν ἀποκρυστάλλωση τῆς μορφῆς μου καὶ δὲ θὰ μὲ χάνουν μέσα στὶς ἄλλες μορφές. Θὰ ξεχωρίζω σὺν τὴν πέτρα καὶ σὺν τὸ ἀγαθὸ καὶ σὺν κάθε ποῦ ξέρει σωστὰ γιὰ τὴν ἡσυχία. Καὶ θὰ μὲ βλέπουν οἱ πολλοὶ καὶ θὰ φεύγουν. Καὶ οἱ λίγοι θὰ ἔρχονται κοντά μου γιὰ νὰ βροῦνε τὴν παρὰ πλάνημένη ψυχὴ τους.

ΕΙΡΗΝΗ Η ΑΘΗΝΑΙΑ

ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΚΑ

Ὁ κ. Κ. Ἀμάντος δημοσιεύει μετ' ἑστὰ «Χιτικὰ Χρονικὰ τεύχος β'» κήρυκες χιωτικῆς λέξεως ποὺ ἀρχίζουν ἀπὸ Α. Τὸ γλωσσάριον εἶναι μεπιμέλεια καὶ μακροκτῆ, ἐπιστημονικῆ προσοχῆ γραμμένον. Μερικὲς μάλιστα ἐξηγήσεις ποὺ δύναι εἶναι πολὺ καλῆς, ὅπως λ. γ. ἐκεῖ ποὺ λέει πῶς κάποιος σάλιαγκας στὰ Ἀδελφάνων λέγεται *αδερκαῖτος* «ἐκ τῆς ὁμοιότητος τοῦ χρώματος πρὸς τὸ τοῦ ἱερακοῦ». Κ' ἐκεῖ ποὺ ξηγᾷ τὸ *ἐγκυλοχέριον* ἀπὸ συνεπαρμὸ τῶν: *ἀγκυλώνω*—*λογχεύω*, καὶ τὸ *ἀπορμιζομαι* ἀπ' τὸ μεσαιωνικὸν *ἀπομερμιζομαι* καὶ ἄλλα ἀρκετὰ.

Θαυρῶντες πῶς κάτι μπορεῖ νὰ φελέσῃ καὶ μερικὲς δικῆς μου γνώμης ἐκεῖ ποὺ ὁ συγγραφεὺς δὲν ἀπόσπασε τίς δικῆς τοῦ πιχαιρίζομαι νὰ τίς ἐκθέτω ἐδῶ ὅσο μπορῶ πρὸ τῆς ἀντικεινῆς.

ἄλιος = ἄλιος, κτλ. μου φαίνεται πῶς εἶναι ἀπ' τὸ α τὸ στεργικὸν καὶ τὸ βιδος = ἄλιος καὶ προήρθε ἀπ' τὰ στεργικὰ τὰ γινὸ πρόδικτα ποὺ μὴ γενώντες δὲν παρὰ γινὸν βιδος γιὰ τὸν ἀπέντη τους.

ἄβολος κτλ. Ἀπὸ παραδρομῆ βέβαια θὰ γράφηκε πῶς εἶναι «ἀντίθετον» τοῦ δὲ βολεῖ, γιὰ τὸ *ἄβολος* εἶναι ἕκαστος ἐκεῖνος ποὺ δὲ βλεῖ, «*συνώνυμον*» λοιπὸν.

ἀβουθῶ κτλ. ὅτι βέβαια «ἐκ τοῦ βοηθῶ», ὅπως λέει, ἀλλὰ τὸ ἴδιον τὸ *βοηθῶ* μὲ τίς ντόπιες φθογοποιεῖται.

(*δ*) *γελλούδα* κτλ. Εἶναι σκέτο ὑποκοριστικὸν τοῦ γνωστοῦ *γελλοῦ* = γιλλῶ χωρὶς κανέναν ἄλλο συνε-

παρμῶν, καὶ ὁ ὑποκορισμὸς γίνεται γιὰ χάριτι «πρὸς ἐξευμενισμὸν».

ἀγκλιῶ κτλ. Γιατί μὲ εἰ; Ἀπὸ τὸ *ἀνκλιᾶ* προφῆθηκε *ἀγκλιᾶ* ἐγένε ἀπ' αὐτὸ τὸ νεολογικὸν ῥῆμα *ἀγκλιῶ*, καὶ *ἀγκλιῶ* κτῶπι, ἀπ' τὸ *ἀγκλισα*.

ἀγουράδα = *χερσάδα*, ξερότοπος, ἐμεῖς; τὸ *ὕγρως* τὸ λέμε *γουρός*, ὡςτε ἀπ' τὸ θὰ εἶναι τὸ στεργικὸν *δ* + : *γουράδα* = *ὕγρῶδα*.

ἀθάλη κτλ. *Αἰθάλη* ξεπέφτοντας κατὰ τὰ συνηθισμένα τὸ ἀρχικὸν ε (γιατὶ ε εἶναι βέβαιον) γίνεται *θάλη* καὶ κτῶπι παίρνει τὸ πρόδικτα α ἀναλογίᾳ ἀπ' τὸ *ἀθρακιά*.

(*δ*) *κόλλοπας* κτλ. Μὲ πῶς ὁ Ἡτύχιος ἔχει τὸ *κόλλ(λ)αιες*, μου φαίνεται κάλλιον νὰ τὸ παράγωμε ἀπ' τὸ *κολάπτω* κτῶπι ἀπ' τὸ *κόλλω*, ποὺ εἶναι δὲν ξηγιέται τὸ—*αι*. τὸ διπλὸν *λ* καὶ σὺν Ἡτύχιον θάνα: ἀπὸ παρετυμολογίᾳ.

ἀλατόμητος (βοῦς). Δὲν ἔρχεται βέβαια ἀπ' τὴν παράδοση, μόν' ἔπεσε ἀπ' τὴν Ἐκκλησίαν «*δρος ἀλατόμητος*» ποὺ παρετυμολογῶντας το ὁ λαὸς μὲ τὸ *ἀλάκερος* τοῦδωκε τὸ ἴδιον νόημα.

ἀλιφός κτλ. Τὸ *ἀλιφῆς* γίνεται πρῶτα *ἀλιφῆς* (πρὸς. *ἐχηνῆς*—*ἐχ-νίδα*, *διήγημα*—*διήγημα* κτλ.), καὶ κτῶπι *ἀλιφός* (πρὸς. *ἀκριβῆς*—*ἀκριβός*, *ψευδῆς*—*ψεβδός* κτλ.). Ἔτσι καὶ τὸ *ἀκροφῆς* ἀπ' τὸ *ἀκροφῆς*—*ἀκρόφους* (πρὸς. *αὐτοφῆς*—*ἀ(φ)τόφους*). Ἐδῶ ἡ κατὰληξις—*φους* ἐγενε—*φους* ἀπὸ κάποια ἀναλογία, ἀπ' τὸ *σκοῦφος* λ. γ. γιὰ τὴν καὶ ὁ *ἀκροφῆς* ἔρχεται σὺν εἶδος *σκοῦφος* τῆς σκεπῆς.

ἀνάπημα = ἀνάπηγμα (πῆγνυμι = πῆζω).

ἀναφούρι = «ἡ μετὰ τὸν ἀνεμον ἐπιμένοντα κίνησις τῆς θαλάσσης» ἐμεῖς; λέμε (*δ*) *νεφύρω* = μπερδέω, ἀνακατώνω. Ἄμκ κανεὶς παρατηρεῖται τὴν ἀνακατωσύρα τῆς θαλάσσης κατῶπι ἀπ' τὴν τρικυμία θὰ συμφωνῆται μαζί μου πῶς τὸ *ἀναφούρι* γίνεται ἀπ' τὸ *ἀναφύρω* = ἀνακατώνω.

ἀνεφούρης = ἀνάποδος ἄνθρωπος. Ἀπὸ τοῦ μου φαίνεται πῶς δὲ σκετίζεται μὲ τὸ παραπάνω, μὲ πῶς γίνεται ἀπ' τὸ *φούρια*, *ἀναφούρια*—*ἀναφούρης* = φουριόζος.

ἀλεχῆτωνομαι = ἀγριέω, ὀρμῶ κτλ. Ἰψῶν τὴν *χῆτη* (χαιτή). Ὁ Φολεγκτηρῆνός τύπος *ἀνιχεντρῶνομαι*, παρετυμολογία ἀπ' τὸ *ἐχεντρα* = ἔλιονα ποὺ σηκώνεται σὺν ἀφελῶ γιὰ νὰ ὀρμηται.

Ἐὶς εἶναι *οὐρίδι* (οὐρίτσα) κτλ. ἀπ' τὰ λίγα ποὺ ἀπορρίχνουσι τὸ ἀρχικὸν τους *ου* (πρὸς. οὐδὲν—δὲν, οὐζᾶρω—ζᾶρω, καὶ τὸ λάζιχο οὐκι—κι, ἄλλο δὲν ξέρω).

ἀπιάδι = *δίχτι* κτλ. Ἐν ἄλλο *δίχτι*, διπλὸν ἀπὸ σῆμα; τὸ λέμε *δίφρανο* δηλ. μὲ διπλὸς *φανῆς* = τὰ μεγάλα *μάτια* τοῦ *δίχτι* τοῦ *ἀγαμιονάδος* κτλ. Ἐὶς ὁ ξηγιέται καλύτερα ἀπ' τὸ Βενετιανικὸν τύπον *ragionado*, κτῶπι ἀπ' τὸν κοινὸν Ἰταλικὸν μὲ τ.

Ἄλλες ἀκόμα ὀνομασίες τοῦ ἀργαλειοῦ: **λάκκος** καὶ **γούβα**.

ἀροστοίρι κτλ. Καμιὰ σκίση μὲ τὸ **ἀρομόξω**. Εἶναι **ἐρμη** (ἀρμη) ἀπὸ τῆς **ταίρα**, δηλ. ἀλατισμένος ἄρρος κτλ. **ἀρμυρίδα** κτλ. λέγεται καὶ **ἀρμυρήθρα**. Ἐμεῖς τὸ λέμε **κρίταμο** (τό).

ἀρπακτικοῦ ἔχει βέβαια ἀλλὰ **ἀρπακτικοῦ**. Ὁ ἐλληνικός λαὸς ποτὲ, μὴ ποτὲ δὲ λέει **κτ** καὶ πάρτε το ἀπόφαση.

ἀσκομαχῶ κτλ. δὲν ἔχει σκίση μὲ τὸ **ἀσκῶ** ἀλλὰ μὲ τὸν **ἀσκῶ**, ἀνοικοκλειοὺν τὰ πλερόνια μου σὺν ὁ ἀσκῶς τῆς φυσούνας τῷ σιδεράδωνε.

ἀστᾶρι κτλ. τούρκικο **ἀστᾶρ**—σῶντυμα.

ἀσσαλος κτλ. **ἀσσαλος** (!) εἶναι τὸ ἀτάσθαλος καὶ μὴ χάνεστε.

ἀφιονισμένος—ἔξω φρενῶν «ἐκ τοῦ ἀφηνιάξω» λέει; Θεὲ Δημητρίου! — Ἄπ' τὸ **ἀφίονι**—ἔπιον. Εἶναι γνωστὸ, ὅτι τρῶνε **ἀφίονι**, πρὶ χωνέψει μὲτ' στο στομάχι τους, ποὺ εἶναι νὰ μὴν τοὺς μιλήγεις, κατόπι ἑμῶς γίνονται διαχυτικοὶ καὶ τότε λέμε Ρωμαϊκῶς «**ἔσκασε τᾶφίονι**».

M. ΦΙΛΗΝΤΑΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Ἡ λατέρνα ἔπαιζε τώρα ἓνα χορὸ τούρκικο καὶ ὁ περιστόφοι εἶχανε σηκωθεῖ καὶ τὴν χορεύανε μὲ τὰ χέρια ριχμένα ὁ ἓνας στὸν ὄμο τοῦ ἄλλου. Ὁ ἀδύνατος μὲ τὸ ζακὲ τὸν προσκισμένο, νέος, στὴ μέση κι αὐτὸς, πηδούσε χωρὶς νὰ ξέρει διόλου ἀπ' αὐτὸ τὸ χορὸ καὶ προσπαθοῦσε νὰ κάνει τὰ βήματα, ποὺ ἔκιναν εἰς συντρόφοι του. Οἱ ἄλλοι, ὁ νέος μὲ τὰ μικρὰ ρούχα καὶ ὁ κοντὸς μὲ τὰ γενάκια, ποὺ εἶχε ὑπερηγήσει στὸ Γαλλικὸ στρατὸ, στὴν ξένη λεγεὼνα καὶ εἶχε καὶ μετάλλιο, ἔμεναν στίς θέσεις των καὶ κύταζαν. Κοντὰ τους ἦνέξ ποὺ λεγότανε Γραμματικὴ, ὠχρή, μικρόσωμη, ἴσαμε δεκατεσσάρων χρόνων, ἂν καὶ φαινόταν ἀκόμα μικρότερη. Πρὸ ὀλίγου εἶχε κλάψει στὴν ἐνθύμηση τῆς πρὶν ζωῆς τῆς, τῆς καλῆς. Καὶ μαζὶ εἶχε πεῖ, στυγρῶς νέους φίλους τῆς, πῶς τὸνομα Γραμματικὴ δὲν ἦταν τὸνομά τῆς, ἀλλοιῶς τὴ λέγανε, αὐτὸ τῆς τῶχανε δώσει καὶ μετὰ οἱ γυναῖκες. Δὲν τὴ βγάλανε οὔτε Ἀφροδίτη, Ἀρτεμη, οὔτε Ἀρετή, ὀνόματα, ποὺ συνηθίζουσε νὰ δίνουν, ἀλλὰ Γραμματικὴ. Καὶ ἡ αἰτία ἦταν ποὺ ἤξερε γράμματα, ἦταν γραμματισμένη.

Ὁ πρῶτην στρατιώτης τῆς λεγεὼνας ὄλο ψιθύριζε δταν τὴν κύταζε.

— Τόσο μικρὴ!

Προτῆτερα εἶχε πεῖ, σὺν κοσμογυρισμένους ποὺ ἦταν, πῶς στὴ Γαλλία ἡ ἀστυνομία δὲν παγαίνει ποτὲ τόσο

μικρὰ κορίτσια σὲ τέτοια μέρη. Αὐτὲ τὸ βεβαίωσε νέος ἐμποροπλοίαρχος νέος, ποὺ χόρευε τώρα μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους. Ὁ μαυροντυμένος νέος κύταζε τὸ γλυκὸ, ὠχρὸ προσωπάκι τῆς νέας μὲ συμπάθειαν, ἀλλὰ καὶ αὐτῆς τὰ μάτια συχνὰ πέρττανε πάνω του, τὸν κύταζαν καὶ μάλιστα ἔτταν αὐτὸς δὲν τὴν ἔδλεπε.

Καὶ ὁ χορὸς ἐκκολοθοῦσε. Τώρα μάλιστα εἶχε ἐκκατευθεῖ καὶ τὸ ντέφι μὲ τὰ ζήλια, ποὺ χτυπούσανε χτυπούσαν. Τῶπαιζε ἓνας ἀδύνατος; ψηλὸς μὲ μαλλιά μικρὰ στυλινά, μικρὰ ἴσαμε τὰ φρύδια, χωρὶς σακκάκι καὶ μὲ παντούφλες κεντητές; σὲ γυμνά του, χωρὶς κάλτσες πόδια. Καὶ οἱ χορευτὲς διπλωναν, ξεδίπλωναν τὰ πόδια τους, χτυπούσαν τίς πλάκες, πηδούσανε.

Οἱ γυναῖκες γύρω ἄλλες κχιτισμένες πάνω σὲ τραπέζια, ἄλλες σὲ καθίσματα κυτάζανε, μὲ σηκωμένα τὰ κοντὰ τους φουστάνια καὶ ἀνοιχτὰ πόδια. Καλτσες κόκκινες, ἄμπρες, γαλάζιες, ἔλα τὰ χρώματα ἦταν ἐκεῖ. Πιὸ πέρα λίγο ἀπ' τοὺς δύο νέους καὶ τὴν ὠχρὴ κόρη, εἶχε καθίσει μιὰ παρὲξ ἀπ' ἀρκετοῦς: Ὅλοι κχιονοτυμένοι καὶ μὲ κούκους, κασκέτα καὶ παλιὰς ρεπούμπλικες. Ὁ ἐμποροπλοίαρχος τοὺς γνώριζε. Ἦταν ὄλοι κλέφτες τοῦ λιμανιοῦ ὅπου δὲν ἄφιναν σχοινί, ἀλυσίδες, κλέβανε σᾶρι, ξύλα, σωστὲ λύκοι πεινασμένοι γινόντουσαν δταν ἡ νύχτα ἐρχόταν. Χωρὶς νὰ φωνάξουν κχιμιὰ ἀπ' τίς γυναῖκες, ποὺ ἐκπλωμνές ἦτανε σὲ καθίσματα καὶ πάνω σὲ τραπέζια, δείχοντας προκλητικὰ ἴσαμε τὸ γόνι τὰ πόδια τους μὲ τίς χρυματιστὲς κάλτσες, εἶχαν καθίσει καὶ ἔφριγγαν λαίμαργες μυτιές; στὴν ὠχρὴ κόρη, ποὺ καθότανε μὲ τοὺς κχιονοτυμένους νέους.

— Ἐ, ἔκανε, μετὰ ἀρκετὴ σιωπὴ, ἓνας ἀπ' αὐτοὺς, ἀδύνατος, κυριδερός, ἀδικα τὴν ἔχουσε! ἀκόμα δὲν τῆς δώσανε ἄδεια νὰ δέχεται!

— Ἄς εἶνε .. εἶνε κομματάκι .. σὺν ἀριστοκρατίσῃ! εἶπε ἓνας ἄλλος κίτρινος μὲνα μεγάλο σιμάδι στὸ μάγουλο.

— Λένε πῶς ἦτανε ἀπὸ καλὴ φομίλια!

— Μὰ κὲγὼ γι' αὐτὸ τὴ θέλω!

— Καλὰ, ρὲ τσιφούτη, θέλε τη! Για δὲν κυτάτε! δὲν ξεκολᾶ ἀπ' τοὺς λιμοκοντόρους! εἶπε ἓνας ψηλὸς, ἓνας ἀνθρωπάρος μὲ ὄμους πλατιοὺς πολὺ.

— Μωρέ, γιὰ νᾶχε ἄδεια καὶ θᾶδλεπες ἂν θὰ τοὺς τὴν ἄφινε!

— Καὶ τί θᾶκνες;

— Τί θᾶκνε; Θὰ τοὺς τὴν ἔπαιρνε!

— Γεῖά σου, ρὲ λεβέντη! Καὶ νομίζεις σὺ, πῶς αὐτοὶ ἔτσι θὰ μένανε; Θὰ σὲ φοβούτουσαν καὶ θὰ σοῦ λέγανε - Ὅριστε τη; Θὰ σοῦ ρίχνανε, φουκαρά μου! Οὔτε φύλλος στὸν κόρφο σου!

— Ἐμένα;

— Γιατί τοὺς βλέπει μὲ κολάρα καὶ κλαὰ ρούχα.

— Ἐγὼ;